ՀՈՐԻԶՈՆ

Կ. ՊՕԼՍՈՑ

20 ՓՐՅ 20 ՓՐՅ

Է· ՏԱՐԻ 26 ՐԻՊԻԼ ԱԽՐԻ 1293 ՇԱԲԱԹ 8 ՄԱՅԻՍ 1876 Ն· Տ· ՄԱՅԻՍ 20 ԹԻՒ 1818

ՇԱՓԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԻ ՆՈՐ ՄԱՐԴԸ

Մի մարդ պիտի գովեմ ձեզ, էֆ. էֆ. ոչ վասն զի գոված ըլլամ՝ և ի հաճոյս միայն, այլ վասն զի գովելի է և ունի իսկական արժանիք. Այս մարդն է Մեծ, կարապետ էֆ. Ա.յնաճեան։

Թերևս ընթերցողաց զարմանք պատճառած ըլլամ, թէ այս արժանաւոր մարդ արդեօք նո՞ր կը ծնի, և զիարդ մարթի այդմ լինիլ։ Այս նոր կը ծնի սա ժամանակի հղօր ձեռաց յարուցած յեղափոխութեան հասանքէն, իւր յորձանուտ զգացմանց կանխաւ համակերպութեամբը։ Նոր կը ծնի, վասն զի նոր կը ծնուցանէ նախախնամութեան աչն պարտադային ստիպողական պահանջմամբը, և շատ պէտք է Կ. էֆ. այս բացառիկ ժամանակին մէջ։

Թերևս հանելուկ մի թուին մեր այս ակնարկ իր տարաժամ ստորագրութեամբը, կը պարզեմ, և ինչու Ծածկեմ էֆ. Ծածկեալ վէրք բնաւ բնաւ դարման չկրնար ընդունիլ, թող որ արդէն ըսելիքս ի ժամանակաց հեռաւ բացատրուած հրատարակուած և ընդ ամենայն տեղիս բարբառ ելած է. և այն է Գարահիսարի ազդ. պետական տում ի չնորհս... այս ի չնորհս ըստ իս աւելի դրականը քան ըլլալու հարմար, ազգիսութեան, այնինքն «եղբայրական սիրութեան, այնինքն յանուն ազգութեանն ազգային հայած մանն... և ահա՛ այս չփոթի և խոտոր չարժանւին մէջ Կ. էֆ. մի նշանաւոր գեր ունեցած է.— ոչ այս և ոչ այն կուսակցութեան յարած է սա. թէ պէտ և ունէր ազնիւ պողոտական սիրի, յարգած է միշտ ազգմսութիւնը ըստ հարուստ ժամանակս անտարբեր դիտելով և իրեն չարժելու վայելուչ հեռանալէն վրայ սիւռեալով իւր տեսութիւն, ձեռաց անտարբեր որպէս զի աւելի զօրաւոր կերպիւ չարժի իր ժամանակին. և ահա եկաւ նորա ժամանակ, կը չարժի նա, աւելի ազնիւ է ը- սիրէ, կը ատէ՝ ու կը բորբոքի, աւտելութեան ժամու ազին ի չիք խանձատելու, և հզ. բայսիրութեան հիմն վերականգնելու համար, կը չարժի և գործել կուզէ անխտաբար մաս մը երիտասարդաց ազակցութեամբ. միմիայն իր տեսակէտն ըլլալով ՍՂՐ ՈՒ ԱԶԳ. խորհելով՝ թէ եղբարց բաժանում՝ ազգութեան կործանում—քնութեան խանգարում է...։

Ի մի բան, Կ. էֆ. այն Մարդերէն է, որոնք բախտի բարեաց հետ՝ բարոյական ընտիր յատկութիւններով ալ զարդացած և երիտասարդական վառ հասակին մէջ ալևոր և հասուն խոհուներութիւն զգեցած, իրենց պատեհութիւն նուիրել կուզեն, ի չահ ընդհանուրին և զոհ կուտան իրենց անհատական նկատում։

Եթէ սա այն մարդերէն է, ես ալ այն մարդերէն եմ, էֆ. որք չունելով պատեհութիւն ուրիշ մասամբ օգնել անձնուիրաց և ազգ. բարօրութեան, գանէ ունին ջերմ զգացում, որով գէթ կրնան զարժանաւորն աշխարհի ներկայել և մի բարոյական քաջալերանք տալ, հրաւէր կարդալով որոց սր անկ է ի մի ձուլելու փրկաւէտ ձեռնարկին, և ա՛ հա՛ այս պարա կատարել կուգամ, էֆ. եթէ գուք ալ Ձեր պարտ կատարել կը բարեհաճիք Ձեր ազգօգուտ թերթի անկիւններէն միոյն մէջ գետեղելով ներկայս, որոյ մասին կանխաւ իմ շնորհակալիք կը նուիրեմ ձեզ։

Մի ողջամիտ Հայ

1876 Ապրիլ 24

ԱՆԴԻՆ

ԵՐԵՍՓ· ԺՈՂՈՎ Ի ՏՈՒՆԱՍՏԱՆ

Գ·

Թերթերնիս ընթերցողաց չատերը մեզի կը հարցնեն թէ՝ ինչո՞ւ համար միութիւն քրիստոնէից չեմք տպագրե-

նակ, կը ձարժի նա, աւելի ազնիւ է ը- սիրէ, կը ատէ՝ ու կը բորբոքի, աւտելութեան ժամու ազին ի չիք խանձատելու, և հզ. բայսիրութեան հիմն վերականգնելու համար, կը չարժի և գործել կուզէ անխտաբար մաս մը երիտասարդաց ազակցութեամբ. միմիայն իր տեսակէտն ըլլալով ՍՂՐ ՈՒ ԱԶԳ. խորհելով՝ թէ եղբարց բաժանում՝ ազգութեան կործանում—քնութեան խանգարում է...։

Ի մի բան, Կ. էֆ. այն Մարդերէն է, որոնք բախտի բարեաց հետ՝ բարոյական ընտիր յատկութիւններով ալ զարդացած և երիտասարդական վառ հասակին մէջ ալևոր և հասուն խոհուներութիւն զգեցած, իրենց պատեհութիւն նուիրել կուզեն, ի չահ ընդհանուրին և զոհ կուտան իրենց անհատական նկատում։

Եթէ սա այն մարդերէն է, ես ալ այն մարդերէն եմ, էֆ. որք չունելով պատեհութիւն ուրիշ մասամբ օգնել անձնուիրաց և ազգ. բարօրութեան, գանէ ունին ջերմ զգացում, որով գէթ կրնան զարժանաւորն աշխարհի ներկայել և մի բարոյական քաջալերանք տալ, հրաւէր կարդալով որոց սր անկ է ի մի ձուլելու փրկաւէտ ձեռնարկին, և ա՛ հա՛ այս պարա կատարել կուգամ, էֆ. եթէ գուք ալ Ձեր պարտ կատարել կը բարեհաճիք Ձեր ազգօգուտ թերթի անկիւններէն միոյն մէջ գետեղելով ներկայս, որոյ մասին կանխաւ իմ շնորհակալիք կը նուիրեմ ձեզ։

Մի ողջամիտ Հայ

1876 Ապրիլ 24

ԱՆԴԻՆ

ԵՐԵՍՓ· ԺՈՂՈՎ Ի ՏՈՒՆԱՍՏԱՆ

Գ·

Թերթերնիս ընթերցողաց չատերը մեզի կը հարցնեն թէ՝ ինչո՞ւ համար միութիւն քրիստոնէից չեմք տպագրե-

*կան

(Շարունակ.)

Ֆրանսիոյ հեռատեսչական վիճակագրութիւնը մօտ ցուցադրելիք տեսակէտէ ուշագրաւ տուեալներ կը հրատարակէ։ Ասոնց համաձայն 1914 թուականին Ֆրանսա ունեցած է 1,400,000 հեռաձայնի բաժանորդներ։ Այս թիւին 1,000,000 Փարիզի մէջ կը գտնուին։ Ֆրանսա ունի 1,200,000 հեռագրական գիծեր, որոնց 1,000,000 կը գտնուին Փարիզի մէջ։ Ֆրանսա ունի 1,200,000 հեռագրական գիծեր, որոնց 1,000,000 կը գտնուին Փարիզի մէջ։ Ֆրանսա ունի 1,200,000 հեռագրական գիծեր, որոնց 1,000,000 կը գտնուին Փարիզի մէջ։

Ֆրանսիոյ հեռատեսչական վիճակագրութիւնը մօտ ցուցադրելիք տեսակէտէ ուշագրաւ տուեալներ կը հրատարակէ։ Ասոնց համաձայն 1914 թուականին Ֆրանսա ունեցած է 1,400,000 հեռաձայնի բաժանորդներ։ Այս թիւին 1,000,000 Փարիզի մէջ կը գտնուին։ Ֆրանսա ունի 1,200,000 հեռագրական գիծեր, որոնց 1,000,000 կը գտնուին Փարիզի մէջ։ Ֆրանսա ունի 1,200,000 հեռագրական գիծեր, որոնց 1,000,000 կը գտնուին Փարիզի մէջ։

Ֆրանսիոյ հեռատեսչական վիճակագրութիւնը մօտ ցուցադրելիք տեսակէտէ ուշագրաւ տուեալներ կը հրատարակէ։ Ասոնց համաձայն 1914 թուականին Ֆրանսա ունեցած է 1,400,000 հեռաձայնի բաժանորդներ։ Այս թիւին 1,000,000 Փարիզի մէջ կը գտնուին։ Ֆրանսա ունի 1,200,000 հեռագրական գիծեր, որոնց 1,000,000 կը գտնուին Փարիզի մէջ։ Ֆրանսա ունի 1,200,000 հեռագրական գիծեր, որոնց 1,000,000 կը գտնուին Փարիզի մէջ։

ներուն անմիջապէս հաղորդել կառավարչական ուշադրութիւնին կրկնապատկելու և անցիցն անցելոց նկատմամբ վերջին ծայր արթուն դտնուելու համար։

—Մէտէնիյէթ անուն տաճկական թերթը որ ժամանակէ մ՚ի վեր քան ինքեան դադարեալ էր. անցեալ հինգշաբթի՝ պատկերազարդ և քաղաքական թերթի կերպարանօք երևցաւ հակառակ իր ունեցած արտօնութեան և նոյն երեկոյին դադարման դատապարտուեցաւ տպագրական աեաչութենէն։

Միևնոյն դատապարտութիւնը կրեց էֆքեար անուն տաճկական թերթը որ մի և նոյն մարմնով տարին մէկ քանի անգամ անունը կը փոխէ։

Սակայն յուսալի է զի այս վերջինն յառաջակայ երկուշաբթի նոր հրամանաւ վերստին երևնայ զի յիշեանքը թեթև է։

—կազէթ տը Գալաթը կըսէ թէ՝ Գարատաղ ընդ. ամէնը 120,000 բնակիչ ունի որոնց մէջ 26000ը միայն կարող են զէնք գործածել։

Զէնք գիտեր թէ յիշեալ լրագիրն այս տեղեկութիւնն ուսկի՞ց առած է։

Իրաւ է որ Գարատաղ 120000էն աւելի բնակիչ չունի նախայն սխալ է, թէ՝ զէնք գործածելու կարողները 26000էն աւելի չեն։

Գարատաղցիք ի սկզբանէ անտի աւանդական սովորութիւն ունին ութ տարեկան տղան անգամ զինակրութեան վարժեցնելու իբրև ազգային պահապան։ Գարատաղցին երբ իր քաղաքութիւնը փառքն ու պաճուճը զէնքին վրայ կեդրոնացուցած է, ըսել է թէ ամեն Գարատաղցի զինուոր է և կարող է զէնք գործածելու։

—Ջինուորական դործոց պաշտօնեան երեկ՝ մայրաքաղաքիս օտար տէրութեանց դեսպաններուն փոխադարձ այցելութիւնները բրաւ։

—Իսմայիլ անուն չոքեն աւն հինգշաբթի գիշեր ուղղեցաւ ի վարնա չատ մը պատերազմական պաշար 50ի չափ ձի և 6 թնդանօթով։

—Պերլինի գօնֆերանսին որոշման ի՛նչ ըլլալը ցարդ չը կրցաւ իմացուիլ, կերևի թէ այս որոշումը տակաւին դեսպանագիտական շրջաններուն մէջ միայն կը պտըտի։

Եւրոպական՝ մանաւանդ անգլիական լրագիրներէն մին վտանգաւոր կը նկատէ գօնֆերանսին որոշումը Բ. Դըրանն համար, և ահա այս պատճառաւ է կըսէ որ անգլիական կառավարութիւնն այս որոշմանն հաճութիւն չը յայտնելէն ի զատ՝ կը յորդորէ զԲ. Դուռը որ նախաձեռնարկ ըլլալիք երկամեայ զինադադարը չերկարէ պատճառ զի ապստամբք աւելի ևս չ՚ուժեղանան և զէնք ու օգնութիւն չը գտնեն։

—Ա.յս առտու Թէսալոնիկէէն եկած մանաւանդ հեռագիր մը կը յայտնէ թէ 5 մահապարտ դարձեալ կախեր են տեղւոյն կառավարութեան պաշտօնատան և մեծ մզկիթին փողոցին մէջ։

—Թէսալոնիկէէն ժամանած ուրիշ լուրէ մը կիմանանք թէ՝ ապրիլ 23ի պատահարէն 200ի չափ ձերբակալեալ անձինք քննիչ մանանաժողովին որոշմամբը քաղքին բանտերէն Համուեր և կայսերական ղրահատար նաւուց մէջ բանտարկուեր են և ասի ասկում մը պատճառեր է գաւառին մահմետական հանրութեան։

—Մայիս 18 թուականաւ Բէչքթաչէն եկած հեռագիր մը կըսէ թէ՝ Ազատլոյ կայարանի Բէչքթաչ, երեսփոխանական ժողովոյն պատգամաւորութիւնն ընդունելուն առթիւ՝ արևելեան ներկայ գործոց նկատմամբ առանց պերլինի գօնֆերանսին արդեանց ինչ ըլլալն յայտնելու երէք կայսրութեանց և երէք կայսերաց յարաբերութեանց և առաւել ամրապնդած ըլլալուն և եւրոպական խաղաղութեանն անվրդով մնալուն մեծ յոյսեր ցոյուցեր է։

Ազատլոյ կայսեր այս խօսքերէն արևելեան գործոց չհասուրեալ աչխարհին համողումը չկրնար գոհացնել զի՝ կայսերաց յարաբերութեան և եւրոպական խաղաղութենէ աովորական խօսքերէն ի զատ բան մը չկայ։

—Թրնովայի մէջ երևան եկած ապստամբական խումբը 400էն աւելի չէ կըսուի։

Երեկ Ազգ. ժողովոյ առաջին նիստ տեղի ունեցաւ ի Գալաթիա ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատժամեայ առենապետութեամբ Ե. Ծիցագոյն երեսփոխան Պանարմալեան Մեծ. Բովհաննէս էֆէնտիի։

Ս. Պատրիարքը պատուական առենախօսութիւն մը բրաւ որու ամբողջ օրինակը առենագրութենէն քաղելով պիտի հրատարակենք։

Յետոյ դիւանի ընտրութիւնը տեղի ունեցաւ գաղտնի քուէարկութեամբ, որք են

Ա. Առենապետ Սաքիան բոյա
Բ. » Ռուսինեան էֆ.
Գ. » Եուսուֆեան »
Ա. Առենագպրի Գ. Մելիքեան էֆ.
Բ. » Հ. Ալաճաճեան »
Գ. » Ա. Ալթուն Տիւրբի էֆ.

Յաջորդիկայ նիստը 15 օրէն պիտի գումարուի։

ԱԶԳ

Հայկական Համալսարանի գործակատարաց ընկերութեան յաճախորդակից-

ներուն կը յանուցանէ թէ, չորրորդ շրջանի առարկաները պատրաստուած է տնօրէնութեան կողմէն, որ քննութեան կից ռնատեղին դիմելով՝ հոն գտնուղ դրագիրէն կրնան ընդունիլ, որ ուրբաթ և կիրակի օրերէն զատ՝ ամեն օր ժամը 3էն մինչև 11 հոն ներկայ է։

Տնօրէն ժողովոյ
փոխ. Ատենապետ
Գէորգ Ճիլաճեան

1876 մայիս 3
կ. Պոլիս Գալաթիոյ կամ

Դպրոցասիրաց ընկերութեան տարեկան Ընդհ. ժողովը տեղի պիտի ունենայ վաղը կիրակէ մայիս 9, ի Բերա, Լալէ վողց թիւ 11, Համազգային ընկերութեան վարժարանը ժամը 7 1/2ին։

Կը խնդրուի ընկերութեանս Մեծ ընկերներէն որ հաճին ներկայ գտնուիլ յօգուտ ընկերութեան։

Ատենապետ Ընդհ. ժողովոյ
Յովհաննէս Թօրոսեան

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹԼԻՕՆ

Գալաթիա 7 մայիս

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺԷԹՈՒԼԹ

Ապատօսաէ բաց			13 18
կէս օր			13 15
գացուեցաւ			13 16
Բանկի Ոսկի		ֆր.	37
ֆոխտաս.	73 ի	ֆր.	71
ֆոխտաս.	69ի		75
»	65 ի		78
»	63		78
Գանձատոմս 1872ի			93
Ծօսթէթէ ֆէնէրալ		Լ. Շ.	3 • 10
Ծօսթէթէ Օթոման		»	2 • 15
Յանձ. աք. Քօնթր.		» »	4 • 20
Քրէտի ֆէնէրալ		Լ. Օ.	3 • 50
Թրամվէյ		» »	1 • 15
Րպրօր			7 8
Փոխնկըր՚իլոնա եռամս			111 1/4
» Բարիզ			22 • 65 էն 76
Դրամափոխ			14—15 0/0

ԴԱՍԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն և Անգղիերէն լեզուաց մասնաւոր դասեր կը տրուին։

Նաև ամեն տեսակ գրութիւններ և թարգմանութիւններ կընլան սոյն լեզուներով՝ ի վերնայարկ գրատան Ֆըրէնկեան թիւ 362 Ուզուն Չարչը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՆԱՀԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Ա. Է.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ՄԱՆԿԱՒՆ

Կը հրատարակուի միայն գրաքննական հաստատուած նիւթեր, կանոնաւոր կերպով ամսոյն 1-ին եւ 15-ին։ Գինը տարեկան 3 ռուբլի։ Ամսագրի խմբագրութեան հասցէն է՝ Երեւան, Ազատութեան հրապարակ, Ազգային Գրադարանի շէնքը։

Տ-ՓԻՈՐ Տատրակեան Եփրեմ, Իգու-
մէն Իճմէճեան Գեղեցիկ, Ե. Ա.
Ֆրանսական Գրականութեան Ամ-
բիոնի վարիչ Ասատուր Ալպալեան
եւ Ա. Ա. Ազգային Գրադարանի Ձեռ-
նարկագրական Մասնաբաժնի վարիչ
Հրաչեայ Ա. Ղազարեան։

Ա. Ա. Ազգային Գրադարանի Ձեռնարկագրական Մասնաբաժնի վարիչ